ANUL III.—No. 596 10 BANI EXEMPLARUL DUMINICA, 20 MAI, 1879.

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTUL:
In Capitala: 1 an 24 lei, 6 luni 12 lei, 3 luni 6 lei.
In Districte: 1 an 30 lei, 6 luni 15 lei, 3 luni 8 lei.
In Strainetate: 1 an 40 lei, 6 luni 20 lei, 3 luni 10 lei

Director: D. Aug. Laurian.

Pentru Abonamente, Anunciuri şi Reclame, a se adresa:
In România: La Administraţie, strada Lipscani, No. 11, Typographia Stefan Mihalescu. — In Francia: la *Société Havas Laffit & Cnie*, 8, place de la Bourse, *Paris*. — In Austria: Abonamente, Anunciuri si Reclame la d. B. G. Poppovits, furnisorul Curtei Române, Stadt, Fleischmarkt, 15, *Viena*. — Pentru anunciuri, venind din Germania, nu se primesc de cât prin mijlocirea espeditiunei de anunciuri: *Adolf Steiner*, in Hamburg.

ANUNCIURILE:
Linia mica pe pagina IV-a 55 bani
Reclame pe pag. III, 1 leu; pe pag. II, 2 lei; pe pag. I, 3 l.
Epistole nefrancate se refusa. — Articolii nepublicaţi nu se inapoiaza. — Pentru rubrica:
Insertiuni si Reclame, Redacţiunea nu e responsabila

STIRI TELEGRAFICE

din ziarele străine.

Londra, 28 Maĭ.— Ştirile din Simla anunţă, că tratatul de pace s'a incheiat cu Jacub Chan astfel:

Anglia va sprijini pre Emirul, când acest ar veni in posiţiune să respingă un atac estern. Reşedintele englez din Cabul poate avea in juru-ĭ o escortă potrivită; asemenea la anumite imprejurărĭ poate să trimeaţă agenţĭ engleză la fruntariile afganice. Emirul poate trimete agenţĭ afganĭ la India.

Maĭ departe se incheie un tratat de comerciŭ pe 12 anĭ şi se prevede şi stabilirea uneĭ liniĭ telegrafice până la Cabul. Prisosul venitu-rilor ce-l vor aduce ţinuturile cedate de Emir Engleziloră, aceştia 'l vor returna Emiruluĭ, după ce maĭ întâiŭ insă s'aŭ scos cheltuelile de administraţiune. Din acest motiv se asigură Emiruluĭ un ajutor annal de 120,000 lire ster., presupunând insă, că Emirul va respecta strict tratatul incheiat. Nouile fruntariĭ afgano-indice se vor fixa prin o comisiune mixtă.

Berlin 28 Maĭ. — (?) După rapoartele ruse se asigură, că luĭ Gurco i-ar fi inces să descopere comitetul nihilist executiv constător din 9 membriĭ. Poliţia, se zice, că ar fi făcut insemnate descopeririĭ. Unul din aceştĭ 9 membrĭ, se pretinde că ar sta in legătură cu cercurile ruse cele maĭ nalte. (?)

Constantinopole, 28 Maĭ. — Trimesul grec *Condurioti* luni va fi primit de sultanul in o audienţă particulară, pentru ca să comunice oral dorinţele guvernuluĭ sĕŭ.

Petersburg, 28 Maĭ. — Inaintea tribunaluluĭ de resboiŭ din Chiew s'a pertractat la 17 l. c. procesul contra nobiluluĭ Walrian Ossinsky, d şoareĭ Sofia Herzfeld precum şi contra fostuluĭ student Wolo§inko. Motivul acuseĭ a fost 1) participarea lor la societăţĭ secrete şi ostile existenţiĭ statuluĭ 2) colportarea de scrieriĭ cu cuprins criminal şi 3) atentatele contra vieţiĭ poliţailor.

Ossinsky şi d-şoara Hezzfeld a fost condamnaţĭ la moarte prin glonţ, Wolo§inco la muncă silnică pe 10 anĭ.

Petersburg, 28 Maĭ. — Ministrul cultelor şi instrucţiuniĭ publice a dat o circulare către toţĭ revisoriĭ, pe cariĭ ĕĭ previne ca să fie cu o deosebită atenţiune in alegerea de profesoriĭ şi pedagogĭ, ca in acest mod să se poată preintâmpina influenţa propagandeĭ nihiliste, ce se intinde şi in şcoală. In circulară se atrage apoĭ atenţ unea şi se pune mare pond cu deosebire pe aceea, ca să se expună scolarilor din licee şi scoale reale — cât de stricăcioase şi perverse sunt toate invăţăturile socialiste.

Paris, 28 Maĭ.—Lockroy ĕşĭ retrase interpelaţiunea, recunoscĕnd cât era de nepotrivită. Baudry d'Asson a publicat o scrisoare plină de injurăturĭ in contra luĭ Gambetta. Scrisoarea e adresată către alegĕtoriĭ seĭ şi se declară in ea d'un luptător al bisericiĭ persecutate. Circulă ştirea, că Grèvy ar voi să numiască un ministeriŭ de culte separat, care să poată resista maĭ bine agitaţiunilor clericale.

Tĕrnova, 28 Maĭ. — O stire telegrafică din Berlin anunţă, că principele Bulgarieĭ a infiinţat ordinul prevĕdut in statutele constituţiuniĭ bulgare, sub titlul «Ordinul-Alessandru». El are 5 clase şi se poartă cu o panglică roşie-albă-verde. Ca inscripţiune se citesc vorbele *Za Zasluga*. (Pentru merite).

Insigniile principeluĭ Alessandru staŭ din marca ţĕriĭ, in mijlocul cărnia se observă marca familiară a principilor de Battenberg.

Serviciul telegrafic al „României Libere"

de la 30 Maĭ — 4 ore seara

Viena, 30 Maĭ. — Se scrie din Filipopoli către «Fremdenblatt», că principele Vogorides a ordonat să se ia jos drapelele cu culorile bulgare de pe edificiele publice ale capitaleĭ Rumelieĭ orientale.

Roma, 30 Maĭ. — Se scrie din Mesina, că erupţiunea Etneĭ se estinde.

Maĭ mulţĭ senatoriĭ şi deputaţĭ formează la Roma un comitet, cu scop de a trece la esecutarea tratatuluĭ de la Berlin, in favoarea Greciei.

30 Maĭ. — 8 ore seara.

Londra, 30 Maĭ. — Locotenentul-general, sir Garnet Wolseley, a plecat ierĭ ca să ia comanda supremă a trupelor cariĭ operează contra Zuluilor.

Paris, 30 Maĭ. — D. Fournier, ambasador al Franţeĭ la Constantinopol, se va imbarca mâine ca să meargă la Marsilia şi să-şĭ ocupe postul.

Constantinopol, 30 Maĭ. — E probabil, că Poarta va adresa Puterilor o circulară relativă la incidentul din Hermanlick cu ocasia sosireĭ luĭ Aleco-paşa, incident provocat de fesul ce purta guvernaterul Rumelieĭ. Circulara va semnala şi aceea, că drapelul turcesc n'a fost arborat la Filipopol. (Havas)

A se vedea ultime scirĭ pe pagina III.

Bucurescĭ, 19 Maĭ.

Guvernul a credut de cuviinţă să convoace cât maĭ in grabă camerile de revizuire. De sigur, că graba aceasta implică o siluire exterioară. Nu acuzăm pe guvern, că voieşce, cu un ceas maĭ curĕnd, să pună ţara legală in posiţiune de a respunde cererilor Europeĭ; din contră, ne pare bine că el se grăbesce a lămuri situaţiunea internaţională a Românieĭ şi a arăta Europeĭ nerăbdătoare, care este sentimentul ţĕriĭ in cestiunea israelită. Insă tocmaĭ fiind-că lucrurile sunt grăbite, este de datoria preseĭ naţionale de a ţinea spiritul public deştept asupra acesteĭ nenorocite cestiunĭ, pentru ca nu cum-va să i se dea o soluţiune, periculoasă intereselor noastre naţionalĭ.

Cum că in această cestiune, dacă ingagiamente nu sunt luate, făgăduielĭ trebuesc să fie făcute, nu maĭ incape nicĭ o indoială. Misiunea estraordinară a on. d. C. A. Rosetti, in străinătate, n'a fost numaĭ o preumblare de petrecere; dnia-sa va fi adus guvernuluĭ seŭ relaţiunĭ amĕnunţite şi de sigur triste de cum stă lucrul in apele turburate de Alianţa israelită; zicem *triste*, căcĭ nu incape indoială, cum că, daca d-sa ar fi isbutit să facă pe cabinetele visitate a inţelege cât ţara poate acorda in cestiunea israelită, această călătorie s'ar fi cântat ca un mare triumf al guvernuluĭ. De altă parte, scrisoarea d-luĭ Ion Ghica şi combaterea ciudată, făcută de d. Costinescu, care se pronunţă in contra categorielor, dară susţine o categorie, ne arată, că guvernul şi partidul seŭ este maĭ darnic de cât spiritul public, in cestiunea israelită; şi această dărnicie, dacă nu se poate atribui dragosteĭ de putere, de sigur are oarecare relaţiune cu făgăduiele făcute.

Inţelegem cât de grea este posiţiunea partiduluĭ de la guvern, in faţa acesteĭ cestiunĭ. In teoria liberală, naţionalitatea este un prejudiţiŭ; tradiţiunile chiar ale bărbaţilor, ce aŭ adunat, sub firma liberală, un numĕr maĭ mult saŭ maĭ puţin mare de oamenĭ, in ţara noastră, sunt foarte emancipătoare Pe de altă parte, sentimentul public al Românilor este foarte naţional; la 1866 s'aŭ revoltat in contra acelora ce voiaŭ să deschidă poarta cetăţenieĭ potopului ovreiesc; acum din toate unghiurile ţĕriĭ, simţul conservaţiuniĭ naţionale ne strigă: La căte unul, la căte unul din ceĭ cariĭ merită, să le daţĭ drepturĭ politice şi drepturĭ de proprietate. Ideĭ şi dorinţe cu totul impotrivitoare, cariĭ, cu toate acestea, nu se ciocniaŭ, cât timp străinul nu s'a vîrît in afacerile noastre interioare.

Acum insă când mâna străinuluĭ, inarmată cu cornul de aur al alianţeĭ israelite, a lovit in constituţiunea noastră, deosebirile dintre sentimentele naţiuniĭ şi ale bărbaţilor astăzĭ la guvern aŭ inceput să se manifesteze. Puterea, tradiţiunile revoluţionare, legăturile cu radicaliĭ din străinătate, programa chiar liberală, fac pe partidul domnitor a fi maĭ inaintat in cestiunea israelită de cât este bunul simţ al naţiuniĭ. De acea zicem, că situaţiunea cabinetuluĭ este dificilă. A satisface pe Alianţa israelită, presupunĕnd că corpurile legiuitoare ar fi aşa de amabile către guvern, este a instrăina pentru multă vreme simpatiele naţiuniĭ de la grupul guvernamental; a satisface cerinţele ţĕriĭ, cariĭ se resumă in impămîntenirea individuală cu garanţiĭ pentru proprietatea rurală, este a indispune pe Alianţa israelită, care domnesce lumea, prin puterea financiară, este a risca dulcile legăturĭ ale puteriĭ. Eaca de ce grupul de la guvern o scaldă cu cestiunea israelită şi mănţine ţara intr'o nesiguranţă, care poate fi foarte periculoasă intr'un moment dat. Deja in Moldova, după mărturisirea organuluĭ fracţionist «Mişcarea», aŭ inceput agitărĭ anti-israelite.

Noĭ, cariĭ ne ingrijim maĭ mult de binele ţĕriĭ de cât de bucuriile partidelor, cerem de la partidul de la cărmă să ne spună lămurit, prin organul sĕŭ, soluţiunea la care s'a oprit, căcĭ, a presupune că guvernul este fără opiniune in această cestiune, nu ne vine a crede.

Până acum, liberaliĭ independenţĭ şi-aŭ spus convingerile in cestiunea israilită. Şi le-a spus şi alianţa liberală-conservatoare, represintată prin «Steaua Romanieĭ«, din Iaşĭ. Aŭ vorbit chiar membriĭ de căpetenie aĭ partiduluĭ conservator. Toţĭ aceştia s'aŭ pronunţat pentru impămĕntenirea prin legĭ speciale şi individuale, cu garanţiĭ in privinţa proprietăţeĭ rurale.

Numaĭ partidul de la guvern se feresce de marea lumină; cuvintele luĭ Ion Ghica, scrise in gazetele englezeştĭ, şi ale d-luĭ Costinescu, rostite la Ateneŭ, ne fac a bănui numaĭ intenţiunile guvernuluĭ, dară nu şi ale cunoasce in deplinătatea lor. De aceia, rugăm incă odată pe ceĭ ce aŭ favoarea a vorbi in numele partiduluĭ de la cărmă, să spună curat vederile lor, pentru a fi discutate inainte de a se presinta camerilor de revizuire.

«România liberă», după cum a avut tot dauna buna-credinţă şi chiar curagiul de a'şĭ spune părerile sale lămurit, in toate cestiunile de interes general ale ţĕriĭ, ĕşĭ va spune şi acum socotinţele sale, corespundă saŭ nu dănsele cu vederile partiduluĭ de la putere.

Nu credem, că este prudent, nicĭ in interesul ţĕriĭ, a ne impotrivi tratatuluĭ de la Berlin şi a mănţinea statu-quo constituţional, după cum pe uniĭ ĕĭ indeamnă inima.

Ar fi o sinucidere de a acorda drepturĭ politice şi civilĭ tutulor Evreilor născuţĭ in ţară, dapă cum doreste alianţa israelită.

Este foarte periculoasă pentru un apropiat viitor, teoria categorielor, propusă de d. Ion Ghica.

Este vĕtămătoare şi fără temeliurĭ, după cum a arĕtat şi d. dr. Istrati, propunerea amiculuĭ nostru Costinescu, de a se impământeni categoria Evreilor cariĭ aŭ tras la sorţĭ.

Singură impămîntenirea individuală, prin voturile corpurilor legiuitoare, fără beneficiul art. 8 din condica civilă, ca mĕsură generală pentru toţĭ striiniĭ şi legând proprietatea rurală de calitatea de român, póte da o satisfacere, nepericuloasă pentru noĭ cerinţelor Europeĭ.

Chiar tractatul de la Berlin nu ne cere maĭ mult de cât inlăturarea deosebirilor religioase, cariĭ făceaŭ cu neputinţă ajungerea Evreilor la cetăţenia română.

Aceste socotinţe ale noastre, le vom desvolta in numerile viitoare, stăruind ca naţiunea să nu fiă surprinsă prin vr'o soluţiune periculoasă.

O gazetă din Bucureştĭ, care, din cauza uneĭ deprinderĭ nenorocite, a perdut dreptul de a fi luată in consideraţiune, atrage «luarea aminte a d-luĭ ministru al instruc«ţiuneĭ publice, asupra stărĭĭ aproape *mise«rabile*, in care a căḑut şcoala noastră co«mercială.» Daca n'ar fi vorba de şcoală, şi daca nu s'ar arunca greul cuvĕnt de *miserabilă* asupra uneia din cele maĭ bune instituţiunĭ ale noastre de cultură, n'am lua cuvĕntul, spre a spune, că rĕŭ este informat acela care a aruncat acest epitet şcoaleĭ de comerciŭ din capitală. Această şcoală a făcut insemnate progrese in anĭ din urmă, prin completarea cursurilor sale, prin distribuirea materielor, aşa in cât să corespundă scopuluĭ unuĭ institut de comerciŭ, şi maĭ cu seamă prin zelul deosebit al profesorilor şi directoruluĭ sĕŭ. Toţĭ bărbaţiĭ competinţĭ, cariĭ aŭ visitat această şcoală, aŭ remas foarte mulţumiţĭ de frumosul avĕnt şi de progresul real al acestuĭ aşeḑĕmînt. Cu nedrept dar se gratifică tocmaĭ dĕnsa cu adjectivul *miserabilă*.

Cât pentru infiinţarea divisiunilor, acolo unde şcolariĭ sunt prea numeroşĭ, ne unim şi noĭ cu această cerere şi dorim, ca ministerul să o satisfacă in cele maĭ bune condiţiunĭ. De la representanţiĭ naţiuniĭ insă atărnă maĭ mult satisfacerea acestor condiţiunĭ, şi sperăm că le vor satisface. Nu este bine insă a intrebuinţa cuvĕntul *miserabil*, acolo unde nu 'şĭ poate avea locul, căcĭ s'ar desconsidera cea ce meritä să fiă stimat şi incuragiat.

CRONICA ZILEI

Ziarul italian «La Lombardia» ne spune, că, la Como, a fost un duel cu pistolul intre un român, d, Cat... şi un rus, comitele Tom...

Cauza dueluluĭ a fost o conversaţiune animată asupra bătăliĭ de la Griviţa şi vitejieĭ românilor, tăgăduită de muscal, care ne-a însultat armata şi naţiunea.

Comitele Tom... rănit in coastă, fu transportat la Lugano.

O salutare Românuluĭ, in care sentimentul naţional trăesce in atăta vigoare!

—×—

D. N. Blaremberg, alesul colegiuluĭ IV din Brăila, a dăruit diurna, ce i se va da ca deputat, pentru cumpărarea de taurĭ şi de armăsarĭ de rasă, cariĭ se vor distribui prin comunele rurale ale judeţuluĭ Brăila, pentru imbunătăţirea speceĭ acestor animale, atât de trebuincioase ţĕranuluĭ nostru sărăcit. — Pentru acelaşĭ scop şi d. maior Suditu a oferit una sută galbenĭ.

Această faptă, destul de laudabilă prin sine, ar merita să fie imitată şi de alţĭ representanţĭ aĭ naţiuneĭ, ieftinĭ la discursurĭ patriotice.

—×—

Michael der tapfere — Michaiŭ viteazul — o schiţă istorico-biografică din Istoria Românieĭ.

Acesta e titlul uneĭ broşurĭ scrise in limba germană de d. W. St. Teutschländer, ce va apare in curând la Viena, in editura d-luĭ Carl Graeser, I Wallfischgasse, No. 6.

Formatul acesteĭ broşurĭ e 8° mare şi conţine 17 coale.

www.dacoromanica.ro

Preţul uneĭ broşure, trămisă franco dela Viena, e 2 fl. 30 cr. adică vro 5 leĭ.

Dedicaţiunea acestuĭ op a primit'o A. S. R. Domnul Romănieĭ.

Publicănd aceasta, credem că facem un serviciŭ acelor, carĭ se interesează de cele ce scriu străiniĭ de noĭ.

—×—

Aflăm, că doĭ tinerĭ, M. Rŏmniceanu şi Hărjeu, carĭ aŭ fost trămişĭ de ministerul lucrărilor publice la şcoala de punţĭ şi şosele din Paris, s'aŭ intors in ţară de căte-va zile, sfărşind ceĭ treĭ anĭ de studiŭ aĭ acesteĭ şcoale.

Felicităm pe aceştĭ distinşĭ licenţiaţĭ aĭ facultăţeĭ de ştiinţe din Bucurescĭ şi ne bucurăm, că ţara noastră dobăndesce oamenĭ in o specialitate aşa de importantă ca a inginerieĭ drumurilor de fier; dar nu ştim cauza care a făcut pe on. minister a nu le acorda şi ceĭ doĭ anĭ de practică, prevĕduţĭ in contract, maĭ cu seamă că aceştĭ tinerĭ aŭ făcut *onoare şcoalelor şi naţiuneĭ noastre.*

—×—

Comitetul doamnelor din societatea «Concordia» şi-aŭ propus să procure membrilor seĭ o nouă serată de petrecere, care se va da măine, duminecă. In grădina societăţiĭ, pregătită şi luminată cu multă atenţiune, se va da maĭ ăntăiŭ un concert musical cu concursul maĭ multor d-şoare; apoĭ aceia carĭ vor voi să'şĭ maĭ aducă aminte de danţurile de astă iarnă, vor trece in saloane, unde o musică militară va cănta neintrerupt.

Ca uniĭ ce cunoascem gustul, cu care doamnele din Comitet ştiŭ să improvizeze asemenea petrecerĭ, nicĭ nu ne maĭ indoim de succesul celeĭ de măine.

—×—

»Românul« află că, la Olteniţa, Dunărea a crescut aşa in căt maĭ remăn abia treĭ palme, ca să treacă peste zăgazul ce inconjoară oraşul.

S'a inundat o parte din proprietatea Chirnogĭ şi din şosea, peste care abia maĭ pot trece carăle. Viile şi arăturile sunt, in mare parte, acoperite cu apă.

Să ne fie oare scris a maĭ indura vre o nouă calamitate! Nu ne-o fi oare de ajuns căte am suferit pănă acum!?

Orĭ căt de neputincioase ar fi mijloacele administraţieĭ din partea loculuĭ, totuşĭ ele sunt datoare să iea toate măsurile, pentru ca cel puţin să limiteze inundaţiunea.

—×—

Cursele de caĭ — una din cele maĭ eficace dispoziţiunĭ pentru a da stimulente la imbunătăţirea raseĭ cailor—vor fi, anul acesta, la Floreasca, in hipodromul Societăţiĭ Jockey-club.

Ele sunt fixate pentru măne, duminica.

Nu ştim daca trebue să credem, că afluenţa va fi mare, dacă va corespunde cel puţin aşteptărilor;... pentru că — adevĕrul vorbind — noĭ românĭ ne interesăm aşa de puţin de ramura economică a ţĕreĭ noastre.....

Nu e necesar a maĭ aduce probe pentru susţinerea acestuĭ adevĕr: orĭ-ce român, care *vede bine*, vede ca şi noĭ: daca nu din gură, cel puţin din inimă, va aproba, suntem siguri.

Să sperăm, cu toate acestea.

—×—

«Monitorul» confirmă nisce informaţiunĭ, despre care noĭ am avut cunoscinţă incă maĭ de mult:

Principele Gr. Basarab Brăncoveanu a fost insărcinat să notifice guvernuluĭ regal al Suedieĭ şi Norvegieĭ independenţa Romănieĭ şi să ducă M. S. regeluĭ Oscar II, insignele ordinuluĭ «Steaua Romănieĭ».

Ceremonialul primireĭ a fost cel stabilit pentru primirea trămişilor extra-ordinarĭ şi miniştrilor plenipotenţiarĭ aĭ statelor suverane.

Regele a dat apoĭ un prănz in onoarea misiuneĭ române, la care aŭ asistat membriĭ familieĭ regale, dd. miniştri şi toţĭ mariĭ demnitarĭ aĭ regatuluĭ şi curţeĭ regale. Regele a rădicat un toast, la acest prănz, in sănătatea AA. LL. RR. Domnul şi Doamna Romănieĭ, pentru prosperitatea Romănieĭ şi in sănătatea vitejeĭ armate române.

A doua zi şi ministrul afacerilor streine a dat un prănz in onoarea misiuneĭ române. S'aŭ ridicat şi aci tuaste de speţa celor din ziua trecută.

Principele Brăncoveanu s'a intors din Stocholm cu marele cordon al «Steleĭ Nordului» şi d. major Bărcănescu, insoţitoeul sĕŭ, cu crucea de comandor al ordinuluĭ «Spadeĭ».

—×—

Biletele de intrare ale d-lor senatorĭ şi deputaţĭ in sala Adunăriĭ, la 22 Maĭ, sunt depuse la cancelariele Senatuluĭ şi Camereĭ.

—×—

Publicăm şi noĭ dupĕ «Monitorul oficial» următoarea scrisoare ce A. S. R. Domnul a adresat d-luĭ ministru-preşedinte:

Scumpul meŭ preşedinte al consiliuluĭ de miniştri,

Cu ocasiunea indoiteĭ aniversărĭ a suireĭ Mele pe Tron şi a proclamăreĭ independenţiĭ ţĕriĭ, Doamna şi Eŭ, am fost objectul mărturirilor afecţiuneĭ şi devotamentuluĭ celuĭ maĭ sincer şi celuĭ maĭ călduros.

Ţara intreagă s'a grăbit a ne da cele maĭ duioase dovezĭ de iubire. Judeţe, oraşe şi sate chiar s'aŭ asociat la frumoasa serbare ce ne-a făcut capitala. Inima noastră e adănc pătrunsă de recunoştinţă pentru aceste măgulitoare sentimente, căcĭ vedem in ele uă nouĕ incurajare, spre a ne consacra toată vieaţa la fericirea vieţeĭ şi buneĭ noastre Romăniĭ.

Te rog, scumpul meŭ preşedinte al consiliuluĭ, a fi către toţĭ, cler, autorităţĭ şi particularĭ, interpretul adanceĭ noaste recunoscinţe, şi 'ţĭ reînoesc şi cu această ocasiune incredinţarea deplineĭ şi sincereĭ afecţiuni ce 'ţĭ păstrez.

CAROL.

Bucurescĭ, 12 Maĭ 1879.

DIN AFARA

—

Incendiele in Rusia.

Comitetul revoluţionar rusesc continuă cu incendiarea oraşelor principale a le Rusieĭ. Faptul este rar in feliul seŭ, infricoşat, dovedesce o cruĭme neplecată la autoriĭ seĭ—, dar lucrurile trebuesc judecate nu dupe legĭ generale, ci dupĕ ţerĭ şi imprejurărĭ. Mulţĭ osăndesc cu urgie acest metod de luptă, noĭ—tăcem.

* * *

De căndcu introducerea stăreĭ discreţionare in singuratacele guvernamente, s'aŭ intămplat peste 374 incendiĭ; acestea incendiĭ se mărginiră pănă la 17 a le luneĭ acesteia la oraşe, de atuncĭ aŭ ars peste 73 de sate.

La 13 trebuia să ardă oraşul Samara; aşa semnalaŭ numeroase epistole anonime, ce se lipiră in acest oraş inainte de menţionata zi. Cine sti, carĭ vor fi motivele, ce aŭ făcut să nu se intĕmple acest incendiŭ. Locuitoriĭ sunt cuprinşĭ insă de o groază continuă; eĭ sunt incredinţaţĭ, că urgia comitetuluĭ revoluţionar incă'ĭ va atinge maĭ curind saŭ maĭ tărziŭ; acest comitet se insală atăt de rar.

De ce vor fi ardind nihilistiĭ oraşe şi sate intregĭ, căcĭ cu acest prilegiŭ nu sunt scutiţĭ de mănia lor nicĭ orăşanul nevinovat nicĭ săteanul, destul de asuprit şi fără de aceasta? Tăcem, pentru-că nu stim respunde. Antăiŭ nu s'a prins pănă acum nicĭ unul din luptătoriĭ revoluţiuneĭ in delict flagrant; apoĭ deriva-vor oare toate acesteaarderĭ de la nihilistĭ şi nu vor fi mare parte din ele numaĭ o urmare a molipsireĭ intregeĭ clase de oamenĭ cugetătorĭ, carĭ nu pot de căt in modul acesta resufla?.. Cestiunea este atăt de grea de deslegat....

* * *

Incendiile, despre carĭ vorbim, s'aŭ pus maĭ ăntăiŭ şi esclusiv caselor şi casarmelor imperiale; s'aŭ pus, după ce maĭ ăntăiŭ aŭ fost prevestite, şi cu toate măsurile de precauţiune, luate de către ceĭ amenințaţĭ. Aicĭ putem zice cu destulă incredinţare, că a uneltit măna comitetuluĭ revoluţionar, căcĭ ura tronuluĭ şi a celor ce se ţin e el, şi dibăcia cea maĭ indrăsneaţă, sunt semnele cele maĭ invederate a le acestor căpeteniĭ revoluţionare.

La 18 a le luneĭ acesteia a fost aruncată intre altele in aer fabrica de iarbă de puşcă dela Schostenski, guvernamentul Cernigov. Fabrica intreagă fu ruinată, maşinele frănte şi toate zidurile de prin prejur dărămate. Focul şi paguba s'aŭ condus de aicĭ pănă in satele invecinate, căcĭ fabrica era una din cele maĭ marĭ ale imperiuluĭ.

Pierderea in oamenĭ a fost neinsemnată; n'aŭ fost omoriţĭ de căt doĭ lucrătorĭ aĭ fabriceĭ, carĭ din intĕmplare se aflaŭ in fabrică tocmaĭ pe timpul esplosiuneĭ.

* * *

Cu dobitoace instrumente maĭ vrea să combată insă şi ţarul dibacea şi bineorganisată alianţă revoluţionară. Oferim ca specimen despre stupiditatea funcţionarilor imperialĭ următoarea telegramă, pe care o trimese ministruluĭ de interne viceguvernatorul din Perm, după ce focul pustiise intreg oraşul Irbit. Relatănd superioruluĭ seŭ din Irbit acest incident, strașnicul funcţionar zice:

«Vĕ anunţ, cu supunere, că aicĭ *toate merg minunat de bine.* Intreg oraşul, afară de căte-va case de prin mahalale, a ars. Paguba se urcă la 22 milioane. Se cercetează cu zel după tăciunarĭ. Deja s'a prins un «suspect», care se şi află in inchisoare».

Ministrul de interne ar fi esclamat după cetirea acesteĭ telegrame: «dobitocu!..»

In punctul acesta nu contrazicem pe E. Sa; nu cumva caraghiosul de vice-guvernator o fi fost insă un fel de nebun de aceia, de carĭ intimpinăm adesea pe la scriitoriĭ clasicĭ de prin secolul al XVI, şi carĭ nu o aveaŭ de căt o nebunie prefăcută, sub masca căreia se ascundea o judecată ageră şi o pornire de a spune adevĕrurile cele maĭ aspre fără sfială .... «din dobitocie».

O fi şi asta...

Răspăndirea literaturei Românescĭ.

Dacă in unele părţĭ trebue să imităm pe străinĭ, apoĭ să'ĭ imităm numaĭ in cele bune.

Franţa şi Germania, douĕ naţiuni culte *per escelentiam*, pentru ca să popularizeze literatura, lor, aŭ intreprins fel de fel de publicaţiuni a scrierilor autorilor celor maĭ insemnaţĭ cu preţurĭ foarte micĭ, ast-fel in căt şi cel maĭ *sărac* om să se poată adăpa şi să poată cunoaşte ideile oamenilor marĭ de litere, scinţe, arte etc. Astfel este in Franţa *biblioteque naţionale*, *bibliothéque utile*, ale căreĭ volume costă numaĭ căte 30—60 banĭ.

O asemenea intreprindere a inceput o societate masonică din Bucureştĭ. Această intreprindere de o mie de orĭ lăudabilă, meritată şi trebue sprijinită. Publicaţiunea ese sub numele de *biblioteca poporuluĭ român.* A şi apărut incă de mult *o carte de poesiĭ* a'e poeţilor celor maĭ vechĭ, al căror nume poate că se uitase de mulţi de oare ce scrierile lor lipsesc din public aproape

---

FOIŢA «*ROMANIEI LIBERE*» 4

ARTICOLUL 47

DE

ADOLPHE BELLOT

PARTEA I.

O strănepoată a negrilor.

— Urmare —

VII

Vorbele ce audise, 'ĭ desceptase toate suvenirile juneţeĭ sale. Ideile sale liberale de altă dată, ce dormitaŭ de treĭ anĭ, i se suiră iarăşĭ la inimă. Călătorul, streinul, indiferentul dispăruse ca să facă loc studentuluĭ parisian.

— Pentru ce insultĭ această damă? zise el funcţionaruluĭ teatruluĭ.

— Dar domnule, nu insult.

— Ba da. De alt-minterĭ 'ĭ-ai vorbit cu un ton, ce nu poate avea nicĭ o scuză. Dar te rog, spune-mĭ, pentru ce nu veescĭ să-ĭ daĭ locul ce 'l cere?

— Am primit ordinul de a nu primi nicĭ o femee de culoare, nicĭ la staluri, nicĭ la cele d'ăntĕiŭ, nicĭ la cele de al doilea logĭ.

— Dar doamna nu poate fi o femee de culoare, zise George, arătănd pre acea, a căreĭ apĕrători se făcuse şi la spatele căreia se afla.

— Vĕ cer ertare, domnule, respuuse funcţionarul. Se poate, ca un european să se inşele dar eŭ nu mĕ pot inşela. Mi-e destul o privire spre a cunoasce pe fie-care. De alt-minterĭ nicĭ domna nu mi s'a impotrivit şi nu a protestat căndam recunoscut'o.

Era adevĕrat, şi acum, in loc de a protesta, ea-şĭ lăsă voalul şi se sili a se retrage.

George inţelese falsa sa posiţiune. De la inceputul acesteĭ vorbirĭ o mulţime de abonaţĭ aĭ teatrulnĭ se strănsese in jurul sĕŭ şi căutaŭ să vadă pe aceea, care era causa acestor esplicaţiunĭ. Ea era poate fericită de a fi apărată, dar nu şi de a fi lăngă apĕrătorul sĕŭ.

El insă se intoarse spre ea:

— Voiţĭ să intraţĭ in sală, doamnă? o intrebă el.

— Nu, domnule, am spus'o, nu voesc să intru de căt la logele de al treilea.

— Dar nu e vorba de logele de al treilea, ci de stal. Luaţĭ braţul meŭ şi eŭ vĕ voiŭ conduce.

— O! O! esclamară maĭ multe vocĭ din mulţime.

George ridică capul şi preumblă privirea-ĭ asupra persoanelor ce-l inconjuraŭ:

— Da, zise-el, voiŭ protesta in contra obiceiuluĭ, a căruĭ victimă e doamna in acest moment. E barbar, e de rîs şi...

El nu putu sfărşi, tatăl sĕŭ ĕl apucase de braţ.

— Tacĭ, 'ĭ zise el, eştĭ nebun? Tu nu sciĭ ce rĕŭ facĭ; dacă nu aĭ fi aşa de cunoscut şi iubit ţĭ-ar fi căutat ceartă.

— Ce-mĭ pasă! zise George.

— Se poate să nu-ţĭ pese ţie; dar eŭ nu zic tot ast-fel. Am promis mumeĭ tale, să te trimit sănătos in Francia. Să vedem, fiĭ cu minte, este un obiceiŭ de rîs, absurd, aşa este, dar tare inrădăcinat in ţară aceasta, şi tu nu poţĭ pretinde, să-l stărpeştĭ. Şi apoĭ de treĭ anĭ, de căndşedĭ aci, nu'l cunoscĭ, nu aĭ avut timpul a te obicinui?

— Da; 'l cunosceam din audite. Oare-carĭ locurĭ de la teatrul frances sunt interzise oamenilor de culoare, mi se spusese; mĕ mulţumisem să ridic din umerĭ. Dar astă-zĭ, căndm'am găsit in faţa acestuĭ obiceiŭ, căndam vĕdut pus in practică ceea-ce nu conosceam de căt in teorie, m'am indignat.

— Indignează-te căt veĭ pofti, dar nu-ţĭ arăta indignarea; in călătorie, prima datorie a unuĭ om bine crescut e de a respecta obiceiurile ţĕrilor in carĭ se află. Aide, vin cu mine; cred că prin adjutorul amicilor tĕĭ şi aĭ meĭ, aceasta nu va avea urmărĭ supărătoare.

George nu era cu totul convins: săngele sĕŭ ferbea ca in zilele de manifestaţiĭ. Poate că nu s'ar fi supus tatăluĭ sĕŭ dacă persoana, al căreĭ apărător se făcuse nu ar fi dispărut. La venirea d-luĭ de Hamel ea se strecurase. Corpul delictuluĭ ne maĭ fiind, George luă la braţ pe tatăl sĕŭ, intră in sală şi se aşezăla locul sĕŭ.

D-na Wildman, una din cele maĭ bune artiste ce a avut Noul Orleans, căntă *Favorita*, şi George, ca toţĭ oameniĭ nervoşĭ şi săngeroşĭ, aprinzĕndu-se cu aceaşĭ inţeală cu care se potolesc, se simţi puţin căte puţin liniscit.

La sfrşitul ăntĕiuluĭ act, cu totul rĕcorit, ca să zicem aşa, prin musica luĭ Donizetti şi vocea prima-doneĭ, uitase tot ceea ce i se intămplase.

Dar observă indată, că o impresiune maĭ adăncă rĕmăsese persoanelor ce eraŭ in teatru.

Se respăndise sgomotul, că un strein, un frances, d-nu George de Hamel, luase apărarea uneĭ fiice de coloare, se ridicase contra obiceiuluĭ ce nu'ĭ permitea a intra in primele locurĭ din sală, şi voise să o aducă cu forţa in staluri.

Această purtare a unuĭ om, căruia societataa New Orlanesă 'ĭ făcuse cea maĭ bună primire şi pe care 'l considerase ca şi pe aĭ sĕĭ, era judecată cu cea maĭ mare asprime. Amiciĭ luĭ George incercară să 'l apere dar in zadar; căcĭ femeile maĭ cu seamă eraŭ ne'impăcate, ele nu puteaŭ admite, că un om saŭ o femee ar putea apăra o femeie de culoare. Acestea se petreceaŭ inaintea liberăreĭ sclavilor şi cu tot spiritul de libertate ce domnia, incă nu incepuseră a admite că şi negriĭ sunt oamenĭ.

George era destul de cunoscător, spre a vedea desaprobaţia ce rĕdicase in contra faptelor sale. Persoanele, la carĭ avea obiceaŭ să se ducă intre acte 'l primea foarte rece, unele din damele din stal intoarseră capu căndle salută şi maĭ multĭ tinerĭ, pe carĭ 'ĭ cunoştea se ferirăde al lua de mănă.

— Ce trebue să fac? zise el intălnind pe tatăl sĕŭ in următorul intrĕact

— Nimica, să aştepţĭ ca să treacă reaua impresiune şi să eviţĭ maĭ cu seamă orĭce ceartă.

— Ce fel? credĭ oare că....

— Nu cred nimic, şi cu toate acestea, adăogă el privind la căţĭ-va paşĭ inaintea sa, Iohn de B.... mi se pare cam sbărlit.

George căută cu ochiĭ pe acesta şi 'l zări făcĕnd pe oratorul in o grupă de tinerĭ; privirile lor se intălnirăşi inainte ca d-nu de Hamel să apuce a se depărta cu fiul sĕŭ, Iohn de B..., părăsind pe aciea către carĭ vorbia, veni la George.

(Va urma).

www.dacoromanica.ro

cu de săvêrşire. Preţul este *minim.* Numaĭ 50 de b ni.

Credem de datoria noastră, a aminti onor. ministru al instrucţiuneĭ publice, ca cu ocasia distribuţiuneĭ premielor, să impartă la scolarĭ această carte. Ar face prin această două bunurĭ: ar da ocasiune scolarilor, ca să cunoască de micĭ cântecele poporuluĭ şi pe autoriĭ noştriĭ ceĭ vechiĭ; 2, ar incuraja, intr'un mod puternic pe aceia, carĭ aŭ intreprins o asem nea publicaţiune. Suntem sigurĭ, că vom fi ascultaţi. Această carte le ar folosi scolarilor mult maĭ mult de cât acele fleacurĭ de cărţuliĭ fără niciĭ o valoare, carĭ zac prin rafturile şi pivniţele librarilor, de unde nu le scoate de cât numaĭ la asemenea ocasiĭ. Să adăpăm pe copiĭ cu sevă naţională.

Cu această ocasiune, nu putem scăpa din vedere de a anunţa, că nisce asemenea cărţi se găsesc in deposit pe la toate librăriile din Bucurescĭ.

Să maĭ zicem ceva de particularĭ, carĭ se indeletnicesc, maĭ mult cu cetirea cărţilor strei ne nu de cele serioase, ci cu fleacurĭ. In biblioteca orĭ căruĭ particular veĭ găsi fel de fel de scrierĭ, maĭ cu seamă franţuzescĭ, dar românescĭ dacă nu niciĭ una, apoĭ de sigur câte-va; şi cu toate acestea, şi noĭ am avut scriitorĭ distinşĭ, poeţĭ şi prosatorĭ. Acum este timpul să ne ocupăm şi de noĭ. Ocasiunea este venită, să ne folosim de ea. Să ne impodobim bibliotecile noastre şi cu opere naţionale.

Incă o dată, preţul este numaĭ 50 de banĭ. Vom revenĭ.

Galus.

Oamenilor de la putere le-a plăcut, in tot d'auna, să se mândriască cu titlul de sprijinitorĭ aĭ poporuluĭ. Legea pentru neinstreinarea pământurilor fostilor clăcaşi şi cea privitoare la impământenirea insurăţeilor, aŭ fost, cu drept cuvent, două din puţinele acte, săvêrşite sub guvernul actual, pentru indulcirea soarteĭ ţĕranuluĭ român.

Prin urmare, punându-le in vedere următoarea cestiune, despre care are deja cunoscinţă d. ministru de finance, suntem datorĭ a crede, că ea va căpăta o grabnică soluţiune. Atragem cu deosebire luarea aminte a administraţiuniĭ domenielor statuluĭ.

Botoşanĭ, 14 Maĭ 1879.

Domnule redactor,

Permiteţĭ-mĭ a vĕ comunica o intocmaĭ copie de pe petiţiunea adresată d-luĭ ministru de finance, incă de la 16 Febr, trecut, relativ la rescumpărarea embaticuluĭ viilor de pe moşia Truşeştiĭ, proprietate a Statuluĭ, şi de la care n'am avut fericirea a avea un respuns, fie in bine, fie in rĕŭ, rugându-vĕ să bine-voiţĭ a intreba pe d-niĭ administratorĭ de la domeniĭ, cum cred d-lor a aplica legea in acest caz, şi care e causa, că, după toate stăruinţele făcute, resultatul a fost negativ. — Din conţinutul petiţiuneĭ veţĭ putea lua lămuririĭ maĭ precise cum stă cestiunea.

Vĕ rog a primi, cu această ocasiune, distinsa stimă şi inalta consideraţie ce vĕ păstrez.

Cu stimă, *Th. Tazloanu.*

Iată acea petiţiune:

Prin legea pentru instreinarea bunurilor Statuluĭ din 1866 şi modificată in 1868, la art. 1 aliniatul I se coprinde şi rescumpĕrarea embaticurilor de viĭ. — In puterea acesteĭ legĭ sătenĭĭ proprietarĭ embaticarĭ de viĭ de pe moşia Statuluĭ «Truseştiĭ» din plasa Zizia, judeţul Botoşanĭ, aŭ cerut in 1869 rescumpărarea embaticuluĭ pentru viile ce posed pe zisa moşie, după care comitetul permanent respectiv, a şi păşit la faţa loculuĭ, constatând aceste proprietăţĭ conform cu legea, iar cu adresa No. 64 din 1871 Maĭ 22, a inaintat comitetuluĭ central din Bucureştĭ, lucrarea sa, insoţită cu un tabloŭ de toate viile constatate şi cu preţul ce fie-care sătean are să plătească Statuluĭ pentru partea luĭ de vie. In urma acestor indeplinite formalităţĭ pretinsă de lege, sătenĭĭ embaticurĭ eraŭ in drept să aştepte, ca guvernul să emită actele de proprietate şi să ordoane cuĭ se cuvine incasarea sumeĭ constatate de la fie-care embaticar.

Adevĕrul este, că aceştĭ embaticarĭ aŭ aşteptat şi incă sunt in aşteptare chiar şi astăzĭ; insă d. ministru respectiv n'a făcut niciĭ o demarşă pentru tranşarea acesteĭ cestiunĭ, — astfel că afacerea stă ca şi inainte de zisa lege, lăsaţĭ fiind locuitoriĭ la discreţiunea posesorilor, carĭ nu negleg de loc in a ridica pe fie-care an preţul embaticuluĭ.

Aceştĭ embaticarĭ, domnule ministru, n'aŭ stat numaĭ aşteptând resultatul stăruinţelor lor ci din când in când in acest interval aŭ tot innoit rugăminţĭ către d-v. şi chiar camereĭ legiuitoare, cerĕnd necontenit rescumpărarea embaticuluĭ viilor, ce posed, fapt ce in 1872 a provocat adresa d-v. No. 4474, iar in 1877 febr uar..... camera legiuitoare a luat act de această cestiune, cu toate acestea lucrul s'a dat uităriĭ, fiind alte cestiunĭ maĭ grele şi maĭ urgente — maĭ cu seamă in aceştĭ 2 anĭ din urmă — de resolvat,

Sub-scrisul Theodor Tăzloanu, profesor in Botoşanĭ, unul dintre embaticarĭ, vin prin aceasta, domnule ministru, a vĕ ruga in numele tutulor proprietarilor de viĭ de pe Truşeştĭ, să bine-voiţĭ, ca in vederea tutulor formalităţilor indeplinite, a da ordinele d-v. pentru emiterea actelor de proprietate pe numele fie-căruĭ locuitor, prevĕzut in tabloul inaintat de comitetul permanent local sub No. 64, indatorindu-ne in acelaşĭ timp a rĕspunde baniĭ cuveniţĭ pentru rĕscumpărare la casieria judeţuluĭ.

In ce priveşte clausa de la art. 3 din lege, d-v. veţĭ bine-voi a cunoaşte, că nu ni se poate opune nouĕ, de oare-ce noĭ am indeplinit la timp cerinţele legiĭ şi am fost gata in orĭ ce moment a respunde baniĭ cuveniţĭ Statuluĭ după constatare, dar că am fost impedecaţĭ prin tăcerea păzită de guvern şi prin urmare suntem in drepturile celor 3 anĭ netrecuţĭ de la data legiĭ.

Primiţĭ etc....

Th. Tăzloanu

ARENA ZIARELOR

«Românul» polemisează cu «Timpul» şi cu «Binele public.»

Trecem peste filipica ce indreptează organuluĭ conservator, căcĭ ea fiind cu totul subiectivă, nu credem că poate interesa pe nimenĭ, maĭ ales astăzĭ, când atenţiunea tutulor este pironită aiurea, de cât la certele sterile de prin gazete.

Trebue să ne oprim insă puţin asupra discuţiuniĭ, incepută din noŭ intre «Românul» şi «Binele public,» in privinţa uneĭ teoriĭ constituţionale, a căreĭ insemnătate e la ordinea zileĭ.

Actualele Camere de revisuire, dupe ce şĭ vor implini misiunea pentru care sunt chiămate, pot ele să se transforme in nisce camere ordinare, pentru o intreagă legislatură de patru anĭ? Eacă cestiunea in litigiŭ.

Nu! zice «Binele public»; *da!* susţine din contră «Românul». Am arĕtat ierĭ, in resumatul nostru, argumentele celuĭ d'ăntăiŭ, vom schiţa astăzĭ pe ale celuĭ d'al doilea.

Două principiĭ, carĭ ar fi admise in tóte statele constituţionale, invoacă pentru afirmativă organul liberal:

1. «Că parlamentul poate face tot ce nu este oprit de constituţiune.»

Constituţia noastră tace asupra punctuluĭ ce se discută; prin urmare..

2. «Ejus est interpretari legem, cujus est condere», adică: «Acela are drept de a interpreta o lege, care are şi dreptul de a face legea.

Comparând dar textul art. 112 din proiectul de constituţiune, cu testul actualuluĭ, art. 129, care se trage din cel d'ăntăiŭ organul liberal găsesce maĭ multe modificărĭ in redacţiune şi adaogirĭ de ideĭ noĭ, aduse de sigur in urma vre-unuĭ amendament făcut art. 112 de către legiuitorul din 1866. Intre acele modificărĭ este şi *emiterea* unuĭ ultim alineat, care hotăra anume: *că constituanta n'are alte atribuţiunĭ de cât revisuirea puntelor din constituţiune.*

Prin urmare, conchide «Românul», suprimându-se acest aliniat, legiuitorul a admis principiul că camerile de revizuire pot deveni ordinare.

*** Cu o dreaptă indignaţiune vorbesce «Timpul» despre scandaloasa sentinţă, pronunţată de trib. de Tecuciŭ contra maĭ multor alegĕtorĭ din col. I, oamenĭ cu greutate in acel judeţ, ale căror nume le-am citat şi noĭ ierĭ.

Din istoricul faptelor ce le relatează organul conservator, resultă că purtarea procurorulni de Tecuciŭ este necalificabilă şi iacă cum se poate resuma:

In loc de a procede cu judecătorul competent la instrucţia legală, in loc de a lua in cercetare mărturiile invocate de aceĭ alegătorĭ, spre a dovedi ingerinţele administraţieĭ locale, patronate, se zice, chiar de d. D. Sturdza, carĭ pe tot timpul alegerilor a stat la Tecuciŭ; in loc de toate acestea, procurorul pornesce o deosebită acţiune pentru calomnie adusă funcţionarilor, contra cărora se reclamase chiar la M. S. Vodă, şi isbutesce a face să se condamne tocmaĭ pe ceĭ ce reclamaseră.

Cu drept cuvĕnt speră «Timpul», că condamnaţiĭ vor căpĕta dreptate de la justiţia maĭ inaltă, unde magistraţiĭ nu sunt aşa slabĭ de ăngerĭ, ca ceĭ ce compun tribunalul de Tecucĭ.

Aşteptăm şi noĭ, cu nerăbdare, ca justiţia să se facă.

*** «Pressa» face nisce observaţinnĭ bine simţite asupra criticeĭ, prin care «Românul,» ĕşĭ varsă focul asupra marilor proprietarĭ din colegiul I de senatorĭ, pentru că n'aŭ dat votul lor păsuiţilor sĕĭ.

Organul centruluĭ provoacă pe redactoriĭ «Românuluĭ» să arate care anume sunt acele familiĭ, carĭ nu-şĭ datoresc averile de cât de la favoarea Domnilor fanarioţĭ?

Este trist şi dureros obiceiŭ la noĭ, zice «Presa» de a denigra pe adversarĭĭ noştrĭ, atuncĭ când nu ne putem rĕdica pĕnă la inălţimea lor...

Tot ce este capabil, luminat şi independente este persecutat, inegrit şi respins de radicaliĭ de la putere; din contră, mediocrităţile cele maĭ neinsemnate sunt lăudate, ingrijite şi admise in cercul intim al puternicilor zileĭ.

Serviciul Telegrafic al «Romanieĭ Libere»

31 Maĭ — 9 ore dim.

Petersburg, 30 Maĭ. — Marea ducesă Maria Pawlowna, soţia mareluĭ duce Wladimir, al doilea fiŭ al impĕratuluĭ Rusieĭ, s'a bolnăvit.

Ţarul părăseşte Livadia, la 31 Maĭ, pentru a se intoarce la Persburg, unde va ajunge Marţĭ.

Valpareso, 30 Maĭ.— O luptă navală s'a intĕmplat intre două vase quirasate peruviane şi două vase de lemn ce ţineaŭ de hili; aceste două din urmă aŭ fost sdrobite, dar şi un vas quirasat.

Messina, 30 Maĭ. — Erupţiunea Etneĭ devine din ce in ce maĭ mare, nuoriĭ de cenuşă ce ies din ea sunt foarte groşĭ; intunericul e aproape complet. Maĭ multe sate sunt amenintate d'a fi acoperite cu lavă. Există şi temerea, ca rîul Cotara să nu debordeze, din causa umpluturei albieĭ sale cu lavă.

Filipopol, 30 Maĭ. — Inainte de sosirea luĭ Aleco-paşa, drapelul bulgar fălfăia pe toate edificiele publice ale Filipopoluluĭ; guvernatorul a voit ca numaĭ de cât să fie luat jos şi inlocuit cu stindardul turcesc; dar, la insistenţa primărieĭ şi temĕndu-se de o esp'osie de nemulţumirĭ din partea populaţiuneĭ, el a propus compromisul următor, care a fost acceptat: drapelul turcesc va fi arborat pe timpul citireĭ firmanuluĭ imperial prin care se numesce Alecopaşa guvernator al Rumelieĭ şi se sancţionează statutul organic, elaborat de comisiunea europeană; el va fi salutat de 101 salve de tunurĭ.

Berlin, 30 Maĭ. — Consiliul federal al imperiuluĭ a adoptat legea relativă la aplicaţiunea provisorie a modificaţiunilor introduse in tarifele vamalĭ, după decisiunile Reichstaguluĭ. Această lege va fi promulgată fără intărzăere.

Consiliul federal a adoptat şi legea care dă Alsaţieĭ-Lorene o constituţinne autonomă.

de la 31 Maĭ. — Ameazĭ.

Paris, 31 Maĭ. Se telegrafiază din Viena către «Journal des Debats:» Englitera şi Germania aŭ aderat la noua circulară a d-luĭ Waddington relativă la mediaţiunea ce Puterile, trebue să ofere Greciei; ambasadoriĭ, la Constantinopol, vor esersa o acţiune identică, dar in mod separat.

Se consideră ca sigură adhesiunea Austrieĭ şi Italieĭ.

(Havas)

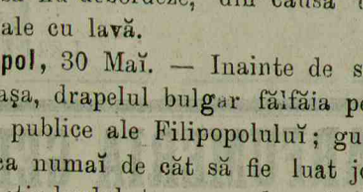

Atragem atenţiunea lectorilor nostri asupra anunţuluĭ d-luĭ W. Staadeker anecsat aci.

Societatea studenţilor in drept.

Duminecă, 20 Maĭ curent, ora 1 p. m. la ordinea zileĭ Disertaţiunea d-luĭ *Dariu A. Donicĭ* despre «*Istoria Dreptuluĭ Român, şi importanţa ştiinţeĭ Dreptuluĭ.*»

Comitetul.

Conferinţele corpuluĭ didactic primar

Duminecă 20 Maĭ, la 2 ore p. m. d-lŭ *I Manliu*, va incheia discuţiunea relativă la chipul cum ar trebui să se predea sciinţele naturale in clasele primare.

GRADINA UNION-SUISSE

THEATRU DE VARA

Cu plăcere invităm Onor. Societate d'a visita pe distinsul artist *Ioan Lupescu* şi frumoasele sé e representaţiĭ de Comediĭ şi vodevile.

PROGRAMA SEPTEMANEI:

Duminică, 20 Maĭ

CAZACU in TARA

Comedie in 2 acte.

VLADUŢU MAMI

intr'un act.

Luni 21 Maĭ

MARE SPECTACOL DE COMEDII NUOI

Miercurĭ, 23 Maĭ.

SULTANU şi CURCANU

in 2 acte

DOI ROSIORI

intr'un act

Joĭ, 24 Maĭ.

UN RAND DE COMEDII CU TOTUL

Sămbătă, 26 Maĭ.

REPUBLICANU

in 2 acte

ADVOCA TUTURUREL

intr'un act.

Preciul intrăriĭ 50 banĭ locul 1 | franc

De asemenea preciurile consumaţiilor, un pahar mare cu bere 20 banĭ, cele l'alte consumaţiunĭ preciurile cele maĭ reduse, aşa in cât putem concura cu orĭ care stabiliment de branşa noastră.

Cu stimă

Antreprenorul grădineĭ «Union Suisse»

Müller.

GRADINA STAVRI

Una din cele maĭ frumóse aranjate grădinĭ ale Bucurescilor

In toate serile

REPREZENTAŢIUNI VARIATE

ale companieĭ franceze de sub direcţiunea d-luĭ

G. DEBEER.

CURSUL BUCURESCI

MARE CASA DE SCHIMB

LA

„Bursa Bucurescĭ"

I. M. FERMO & F-ţiĭ BENZAL

No. 48. STRADA LIPSCANI No. 48.

Pe ţiua de 19 Maĭ 1879 ora 12

	Cump.	Vĕnd.
OBLIGAŢIUNI		
10% Oblig. rurale	101	101½
» » eşite la sorţi	97½	argint
8% » domeniale	103½	104
» » eşite la sorţĭ	99½	argint
Dob. 10 fr. Obig. Caseĭ pens. 300 leĭ	178	180
7% Serisurĭ funciare rurale	98¼	98½
7% » » urbane	92	92½
8% Impr. Municipal	102½	103
» cu pr. Buc. (bil. 20 l.)	26½	27
Renta Română	70¼	70¾
Acţiunĭ «Dacia»	200	205
» «Romania»	70	75
Cupoane rurale exigibile	1½	arg.
» domeniale »	½	—
» scrisurĭ »	1|2	aur
Argint contra aur	1⅝	1⅜
Bilete hypotecare contra aur.	1½	1¼
Rubla hărtie	2 43	2 44
Florinul	2 17	2 18
Lose Ottomane	45 —	50 —
CURSUL DIN VIENA		
30 Maiŭ	30 crt.	29 crt.
Napoleonul	9 29	9 30½
Ducatul	5 47	5 49
Lose Otomane	22 40	22 30
Rubla Hărtie	113 —	113 —
CURSUL DIN BERLIN		
30 Maiŭ		
Obli. căile ferate române	91 25	89 90
Acţiunile » »	32 30	32 40
Priorităţĭ » »	89 30	88 50
Oppenheim	—	—
Ruble hărtie	198 —	196 80
Stern	—	—
Lose Otomane	39 90	39 25
CURSUL DIN PARIS		
30 Maiŭ		
Renta Română	70 —	70 —
Lose Otomane	48 ½	49 —
SCHIMBUL 19 Maĭ		
Paris (3 lunĭ)	99 —	
» la vedere	99 80	
Londra (3 lunĭ)	25 2½	
» la vedere	25 20	
Berlin (3 lunĭ)	122 ¼	
» la vedere	123 ¼	
Viena la vedere	2 16½	2 17

Adresa pentru telegrame,

Fermo Benzal.

www.dacoromanica.ro

Se arendează

de la Sf. Gheorghe, 1880

1) Treĭ părţĭ din tot trupul moşieĭ **Obilescĭi**, din plasa Marginiĭ de jos, judeţul Rămnicu-Sărat; ca la 2700 pogoane in arături, fineţe şi sohaturĭ,

2) Moşia numită **Sforile**, lipită cu cea maĭ sus zisă.

Doritoriĭ se vor adresa pentru moşia *Obilescĭi* direct la d-na Maria M. Bassarabescu, la moşia sa Topliceniĭ, lângă oraşul R-Sărat iar pentru *Sforile* tot la dumneaeĭ, orĭ la d. Eftimie Diamandescu, Bucurescĭ, strada Pompieriĭ, No. 4.

BA MINERALE

Stabilimentul de băĭ minerale de la Bughea mahalaua Câmpu-lunguluĭ se deschide la 25 Maĭ cu tot serviciul necesariŭ.

Dr. LUPUS

s'a mutat in Calea Rahoveĭ No. 53 (Calea Craioveĭ)

W. STAADECKER

Strada Smărdan (Germană) No. 8

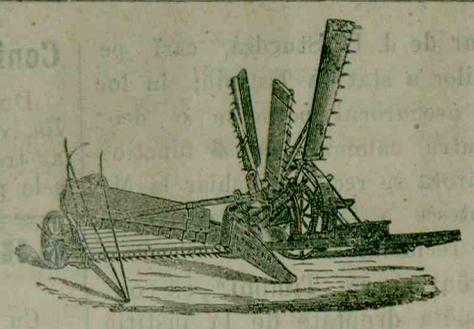

RECOMANDA DEPOUL SEU IN URMATOARELE MAŞINE:

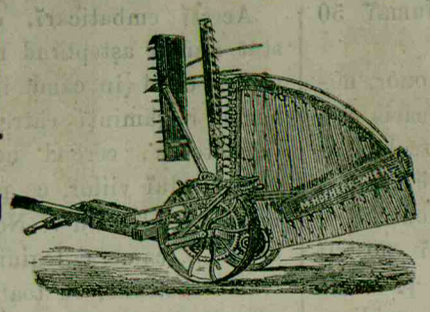

PENTRU AGRICULTORI:

Locomobile, Maşine de treerat (Hornsby)

Maşine de treerat cu mâna

Muşamale de Cautşuk negre şi albe 34 metre □

Batoase de porumb cu abur

Batoase de porumb cu mâna in diferite mărimĭ

Maşine de secerat (Wood şi Favorita)

Maşine de semănat

Pluguri Vidats in toate mărimile şi cu 2 brasde

Maşine de presat fên cu abur

Triorĭ, sistem Mayer cu 1, 2 şi 3 cylindre

PENTRU MORARI:

Morĭ de măcinat pe postament de lemn cu 1, 2 şi 3 perechĭ de pietre

Pietre de móră franţuzescĭ şi ungurescĭ

Morişce de mână

Maşine de jupuit grăne (Schälmaschine)

Eureca in 2 mărimĭ

Aspiratorĭ pentru măluri

Curăţitorĭ complecte, sistem noŭ curăţind grăne de toate semenţele streine in 2 mărimĭ (pentru morĭ marĭ şi micĭ)

Pănze de burat in tóte numerile

Maşine de tăĭat grăne

Maşine de curăţit griş 2 mărimĭ

Gânce de transportare

CASE DE FER ENGLESESCI şi de VIENNA

MASINE PERFECTIONATE PENTRU TYPOGRAPHIE SI LYTOGRAPHIE

O domnişoară

din germania de Nord,

dintr'o familie nobile, care a depus esamenul de profesorat cu cel maĭ bun succes, cunoscênd, afară de limba sa maternă, şi limbele francesă şi englesă, şi toate cunoscinţele cerute in şcoalele elementare, desemnând tot-de-o dată foarte bine, doreşte a găsi un loc in Bucurescĭ intr'o familie distinsă. A se adresa la d-na Gertrude Winter, Grünangergasse No. 1, Institu Fröhlich, Viena.

KOENEN

ZUGRAV DE FIRME ŞI TABLE

Str. Academieĭ 23 (grădina Stavri)

alot felul de litere de stirlă, met şi de lemn.

CIMENT

Adevĕrat de Portland

se află de vêndare en gros şi en detail aicĭ şi in Brăila cu cu preţul foarte redus, la

MAYER FREUD & Comp.

35 Strada Smărdan (Germană)

LOTERIA

Guvernul german la Hamburg care a autorisat noua şi marea loteriă de banĭ, controlează nu numaĭ emiterea losurilor ci şi toate tragerile; deosebit de aceasta guvernul german la Hamburg garantează cu toată averea imensă a Statului pentru plata esactă a câştigurilor, oferându-se astfel fie-căruĭ din toate punctele de vedere asigurant cea maĭ perfectă Singurul fapt că guvernul german figurează aci ca garant este destulă dovada că această loterie e solidă de tot.

Noua şi marea loteria de banĭ maĭ conţine incă 86 000 lose din care 44,000 lose trebue să câştige neapărat; şansa de câştig e dar foarte insemnată, fiind maĭ mult ca jumătate a tutulor loselor trebuesc câştigate negreşit Toate câştigurile se trag in 7 secţiunĭ care se succed repede una după alta. — Câştigul cel maĭ mare care e de făcut in casul cel maĭ fericit se urcă la

533,333

LEI NOI

Special maĭ sunt de câştigat următoarele câştigurĭ principale:

	Leĭ nuoĭ		Leĭ nuoĭ
1 a	333,333	—	333 333
1 a	200,000	—	200.000
1 a	133,333	—	133.333
1 a	80 000	—	80,000
1 a	66 666	—	66 666
2 a	53 333	—	106,666
2 a	40,000	—	80 000
5 a	33 333	—	166,665
2 a	26,666	—	53,332
12 a	20,000	—	240,000
1 a	16 000	—	16 000
24 a	13 333	—	319 992
5 a	10,666	—	53,330
2 a	8,000	—	16,000
54 a	6 666	—	359,964
6 a	5 333	—	31 998
71 a	4 000	—	284 000
217 a	2,666	—	578.522
2 a	2,000	—	4,000
2 a	1.600	—	3,200
531 a	1,333	—	707,823
673 a	666	—	448,218
950 a	400	—	380,000
	etc.		etc.

in total 44.000 câştigurĭ

Toate câştigurile se plătesc imediat după tragere in moneda de aur subt controlul guvernuluĭ Hamburgian german. Noĭ suntem insărcinaţĭ cu desfacerea loselor originale a acesteĭ noŭ şi marĭ loteriĭ de banĭ espediându-le cu preţul oficialmente hotărît fără alte cheltueli. Preţul oficialmente hotărît pentru toate tragerile de câştig a amândoura secţiunĭ viitoare e de:

Leĭ nuoĭ 24

pentru un los intreg original

Leĭ nuoĭ 12

pentru jumĕtate los original

Costul urmează a ni se transmite franco in moneda hipotecare române saŭ in timbre postale române. Indată după primirea costuluĭ espediăm fie căruĭ comande directamente intr'un envelop bine inchis losele originale comandate, investite cu armarele ţerii. Fie căreĭ espediţiunĭ de lose asociăm programul tragerilor tradus in limba română, şi după fie care tragere, fie care participant primesce lista oficială a tragerii, care listă specifică intr'un mod esact numerile trase cu câştig; deosebit de aceasta numerile trase cu câştig se public şi prin toate diarele principale din România. Mulţumim publicului român pentru increderea arătată de până acum, făgăduind că şi in viitor vom efectua toate comandele prompt şi esact. Rogăm a trămite comandele cât posibil curênd in tot casul inaintea inceperiĭ tragerii şi anume cel maĭ târziŭ până la

11. Juniu a. c.

fiind că in acé tă zi urmézá a avea loc tragerea oficialmente hotărât

direct către adresa noastră.

JSENTHAL & Comp.

Biuroul principal de Loteria

HAMBURG (Germania)

Cu clienţiĭ noştriĭ din România corespundem in limba română. Scrisorĭ din România sosesc la Hamburg in 70 ore.

Prin biuroul d'anunciuri A. Steiner Hamburg.

Masina portativa de taiat iarba si secerat cereale

Care se poate pune in aplicaţiune de către o singură persoană, se poate avea cu

PREŢUL DE 300 francĭ

DE LA

A. KRAUS

in Viena, Währing, Herrengasse 74 şi 76

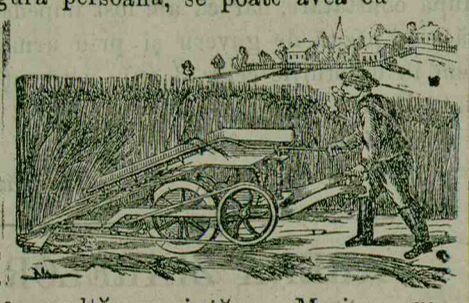

Această maşină este patentată pentru tot continentul

12—15 bărbaţĭ cu coasa abia pot face acel lucru ce'l face această maşină condusă uşor de o singură femee lucrătoare. Firul vegetal se poate tăia de pe orĭ-ce teren cu multă uşurinţă. — Maşina are *o simplă construcţiune*; *un uşor mers*; *o mare aplicabilitate*. — La comande e necesar ca să se avanseze 40% ca arvună; restul d'o dată cu priimirea. La comande de 10 bucăţĭ cel puţin, se dă un scăzămênt de 10%. — Cu diferitele comande mĕ rog să fiŭ onorat cât maĭ in grabă, căcĭ in toiul sesonuluĭ nu pot garanta pentru indeplinirea insărcinărĭĭ ce mi s'ar face.

RENUMITUL UVRAGIU CAP D'OPERA ORIGINAL

TRATAND DESPRE

BOALELE PERULUI si INGRIJIREA LUI

a eşit acum de sub tiapr a 48-a ediţie sub titlul:

PERDEREA PĔRULUI

Orĭ şi cine alăturând o marcă postală 'şĭ poate procura acéstă carte, care se espediază gratis-franco in toate părţile lumeĭ.

A se adrssa autoruluĭ

Edm. Bühligen

LEIPZIG, Lessingstrasse 15 c

PARFUMERIA GELLÉ FRATI

35, strada d'Argout, 35, Paris. PARIS 1878

PATE DENTIFRICE GLYCERINE
GELLE FRERES
Cette pate conserve aux dents leur beauté et calme l'inflammation des gencives

Expositiunea 1878. — Medaliă de Aur.

PASTĂ DENTIFRICE GLYCERINĂ

Procedeul lui Eug. **DEVERS**, lauréat de pharmacia,

Medaliă de Aur

Cel mai bun Dentifriciu şi cu tóte astea singurul care să póta fi cumperat de tóta lumea.

Acest product ve va convinge de superioritatca parfumerieĭ cu GLYCERINA LUI **DEVERS**, chimist.

Deposit la principali parfumori si coifori.

Perfecţiune

REGENERATORUL UNIVERSAL AL PERULUI

DE

Doamna S. A. ALLEN

Reuşeşte in tot-d'a-una a reda pĕruluĭ alb, culoarea juneţeĭ sale, 'ĭ comunică viaţă, creştere nouă şi o frumuseţe lucindă. Efectul este sigur şi perfect, face să dispară imediat culoarea albă a pĕruluĭ.

Aceasta nu este o vopsea ci o preparativă a căruĭ proprietate naturală şi infailibilă este de a intări pĕrul. Superioritatea şi bunătatea regeneratoruluĭ sunt recunoscute in lumea intreagă.

Veritabila preparaţie se vinde infăşurată in chărtie rosă

Deposit principal 114 şi 116 Calea Southampton Londra (Englitera)

Se află de vêndare la totĭ coaferi, parfumerĭ şi farmacişti

Vêndarea cu ridicata la Domniĭ Appel & C-nie N. Nicolescu, Lolivier etc. in Bucureşti

Balta-Albă

STABILIMENTUL DE BAI «SANATATEA»

Sesonul incepe in Maĭ şi duresă şi in Septembrie. In stabiliment se găsesc camere mobilate complect, restaurant, farmacie, medic in permanenţă, staţie telegrafo-pastală. Aci se tratează cu succes scrofulele cu toate manifestaţiile sale, limfatismul, rheumatismul articular şi muscular, maladiile femeilor, resturile sifilisuluĭ, anemia, maladiile peleĭ şi nervosismele.

NB. Anul acesta s'a făcut notabile imbunătăţirĭ.

Orĭ-ce deslușirĭ se pot lua de la d. dr. Vellcanu in Pucureştĭ saŭ de la Balta-Albă. 5—2—2

(620)

VIN DE St-RAPHAEL

Gust escellent

RECONSTITUANT. TONIC, DIGESTIF, FORTIFIANT,

DE

ORDONNAT DE MEDICI, cari'l prefer ferruginós elor şi preparatiunilor de quinquina, ale carora proprietaţi le posedă pe tóte, fara insă a avea inconvenientele lor.

(A exige acestă marcă pe tóte sticlele.)

Prescris in obosellle STOMACHULUI, CHLOROSA, ANEMIA şi CONVALESCENŢE.

MARTEL, 18, boulevard Montmartre, Paris, şi in tóte pharmaciele.

Deposit in Bucureşcĭ la D-niĭ Ovessa, droguişt şi Risdörfer, farmac'st.

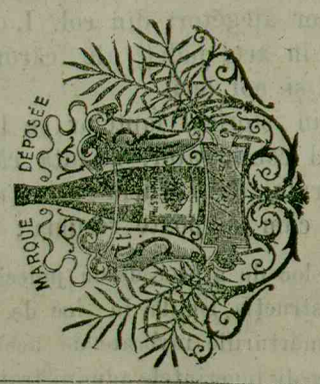

533,333

LEI NOI

sunt de câştigat la Loteria de banĭ autorisată de la guvernul german la Hamburg si garantată cu toată averea Statuluĭ. Acéstă loterie conţine in total 44000 câştigurĭ şi numaĭ 86000 lose şansa de câştig, e déră foarte importantă fiind maĭ mult ca jumătate a tutor losurilor trebuiesc câştigate neapărat. — Intre cele 44000 câştigurĭ se maĭ găsesc şi următoarele câştigurĭ principele.

	Leĭ nuoĭ		Leĭ nuoĭ
1 a	333.333	=	333,333
1 a	200.000	=	200.000
1 a	133,333	=	133.333
1 a	80,000	=	80.000
1 a	66,666	=	66,666
2 a	53,333	=	106.666
2 a	40.000	=	80,000
5 a	33,333	=	166,665
2 a	26,666	=	53,332
12 a	20,000	=	240.000
1 a	16,000	=	16 000
24 a	13,333	=	319,992
5 a	10,666	=	53 330
2 a	8,000	=	16,000
54 a	6,666	=	359,964
6 a	5,333	=	31,998
71 a	4 000	=	284.000
217 a	2 666	=	578,522
2 a	2,000	=	4,000
2 a	1.600	=	3.200
531 a	1 333	=	707,823
673 a	666	=	448.218
950 a	400	=	380 000
	etc.		etc.

Preţul loselor este oficalmente hotărit şi anume pentru toate tragerile de noroc a amăndoura secţiunĭ următoare, costul se urcă la

LEI NOI 24

PENTRU UN LOS INTREG ORIGINAL

LEI NOI 12

PENTRU JUMETATE LOS ORIGINAL

Rog ca comandele pentru lose să fie insoţite de această sumă in moneda hărtie română saŭ in timbre postale române. Indata după primirea costuluĭ espediez losele comandate intr'un envelop bine inchis direct fie căruĭ comandator;

Fie care espediţiune de lose anexez gratis programa oficială. Atât lista tragerilor cât şi banĭ câştigaţĭ espediez imediat după fie care tragere direct către fie care posesor de lose. Róg a'mĭ transmite comande cât posibil curênd p tot casul maĭ naînte de a se incepe tragerea neică nu maĭ târdiu de la

11 Junie a. c. s. n.

Comandele să se inainteze direct către

Biuroul principal de Loterie

A. LÖWENHERZ,

HAMBURG (Germania)

Cu clienţi meĭ din România ţin corespondinţa română. Scrisorĭ din România sosesc la Hamburg in 70 de ore. — Adesea orĭ am fost fericit de a plăti clientelor meĭ din România câştigurile cele maĭ marĭ.

Biuroul principal de loterie **Isenthal & Co** in Hamburg oferă in ziarul nostru d'azĭ participare la noua şi mare lotărie de banĭ germană. Acestă lotărie garantată de Statul german la Hamburg e pe destul cunoscută in ţară, şi numaĭ avem trebuinţă de a da sama de organisarea eĭ. — Nu voim insă a lăsa ne menţionat că câştigul principal s'aŭ mărit din noŭ in ultima tragere, erea numaĭ de 375000 Marcĭ s'aŭ. Leĭ noĭ 500,000 pe când acum câştigul principal care e de făcut in cazul cel maĭ fericit se urcă la 400.000 Marcĭ saŭ Leĭ noĭ 533.333.

Loteria continuă acuma in total 44,000 câştigurĭ a căror divisiune e de vĕdut din anunciul d'azĭ a biuroului principal de loteria **Isental & Comp.** Biuroul principal de loterie **Isental & Comp.** care esistă deja aprópe 100 ani e asemenea bine recomandat in ţară şi a avut deja de desorĭ ocasiune de a plăti câştigurĭ in Romănia. Putem dar recomanda şi din parte-ne participare la tóte intreprinderile anunciate de această casă.

Manutanţiunea Municipală

DE LA COLINTINA

are necesitate d'a angaja maĭ mulţĭ oameni ca vêndĕtorĭ de păine pe la pavilioanele ce vor infiinţa in curând in capitală precum şi in prăvăliĭ saŭ in case particolare cu leafă şi cu remisă. — Se angajază la aceasta şi femeĭ.

A se adresa la biuroul din strada Gabrevenĭ 3.

Bucuresci. Tipografia Ştefan Mihăescu. Str. Lipscani No. 11. — Com 7176

www.dacoromanica.ro